

SMOG

Smog je obecné označení pro chemické znečištění atmosféry. Existují dva jeho základní druhy. Oba druhy, charakteristické zejména pro městské a průmyslové oblasti, jsou nebezpečné nejen člověku, ale i jeho okolí.

Slovo smog vzniklo ze spojení anglických označení pro kouř a mlhu (smoke, fog). Jedná se o chemické znečištění ovzduší, které má na svědomí člověk. Jeho součástí bývá takzvaný přízemní ozon, díky kterému je někdy možné pozorovat smog jako namodralý opar. Obecně se dělí na dva typy.

Letní smog, jinak známý také jako smog oxidační, losangeleský či fotochemický, vzniká spalováním kapalných a plyných paliv za vysoké teploty. Jeho hlavním původcem je tedy především automobilová doprava. Má silné oxidační, toxické a dráždivé účinky.

Zimní, neboli londýnský smog, vzniká sloučením mlhy s oxidy síry a dalšími látkami, které se tvoří spalováním. Proto se tento typ objevuje zejména v městské zástavbě v zimních měsících, kdy lidé nejvíce topí. Zesilují jej navíc inverze, kdy teplota stoupá s nadmořskou výškou a nedochází k vertikálnímu proudění vzduchu.

Jeho škodlivost je vyšší o přítomnost popílku, jenž umožňuje snadný přenos škodlivin do plic. V třetí čtvrtině sedmdesátých let trápil zimní smog také Československo. Zejména v pánevních oblastech na Mostecku a Ostravsku. V devadesátých letech se situace zlepšila.

Smog je neoddiskutovatelně zdraví škodlivý. U lidí může jeho následkem docházet k dýchacím potížím, pálení očí, malátnosti, problémům s kůží či ke snížení obranyschopnosti organismu. Nejde ovšem jen o člověka. Ozon totiž výrazně narušuje funkci buněk, což vede ke skomírání nejrůznějších organizmů.

Práce s textem - podtrhni správné odpovědi

1. **Pojem smog označuje:**
 - a) znečištění přízemním ozonem
 - b) chemické znečištění ovzduší
 - c) znečištění ovzduší a vody

2. **Kterou z následujících informací obsahuje výchozí text.**
 - a) Smog je zdraví škodlivý pouze v zimním období.
 - b) Zimní smog trápí náš stát každoročně.
 - c) Popílek umožňuje přenos škodlivin do plic.

3. **Jednotlivé druhy smogů jsou odvozeny od:**
 - a) názvů kontinentů
 - b) názvů států
 - c) názvů měst

4. **Kdo je především původcem letního smogu?**
 - a) automobilová doprava
 - b) domácnosti, které topí
 - c) popílek

5. **Smog nezpůsobuje:**
 - a) potíže s dýcháním a pálení očí
 - b) zvyšování obranyschopnosti organismu
 - c) malátnost a problémy s kůží

6. **Kterou z následujících informací obsahuje výchozí text.**
 - a) Ozon narušuje funkci buněk pouze u člověka.
 - b) Přízemní ozon zabarvuje smog do modra.
 - c) Smog je charakteristický pouze pro průmyslové oblasti.

7. **Zimní smog trápil Československo přibližně v období:**
 - a) 1970 – 1973
 - b) 1973 – 1974
 - c) 1975 – 1978

8. **Slovo v textu *obranyschopnost* bylo utvořeno způsobem:**
 - a) odvozováním
 - b) skládáním
 - c) zkracováním